

BULETIN INFORMATIV

Cuprins

Ce se întâmplă cu cei 40 de judecători care în 2022 au solicitat reconfirmarea în funcție?

Revenire la origini: Curtea Constituțională modifică cvorumul pentru ședințele CSM

Audierile candidaților la funcția de membru al CSM și al colegiilor specializate și la funcția de judecător CSJ – retrospectiva lunii iulie

Activitatea Comisiei Pre-Vetting în luna iulie: O audiere reluată și rezultatele contestațiilor depuse la CSJ

Activitatea Comisiei de evaluare a procurorilor – retrospectiva lunii iulie

Studiu CRJM – cum protejăm mass-media față de atacuri abuzive în justiție?

PE SCURT

CE SE ÎNTÂMPLĂ CU CEI 40 DE JUDECĂTORI CARE ÎN 2022 AU SOLICITAT RECONFIRMAREA ÎN FUNCȚIE?

Până la 1 aprilie 2022, judecătorii din Republica Moldova erau numiți în funcții pe o perioadă de cinci ani. La expirarea acestui termen, Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) și președintele Republicii Moldova decideau dacă judecătorii erau reconfirmați în funcție până la atingerea plafonului de vârstă (65 de ani). Comisia de la Veneția a sugerat, **în repetate rânduri**, că perioada de 5 ani ar urma să fie exclusă, pe motiv că ar putea submina independența judecătorilor (**detalii în Buletinul Informativ CRJM nr. 46**).

Conform **ultimelor modificări ale Constituției**, care au intrat în vigoare la 1 aprilie 2022, judecătorii sunt numiți din start până la atingerea plafonului. Președintele poate respinge o singură dată candidatura propusă, iar propunerea repetată a CSM este obligatorie pentru președinte. Prin urmare, membrii CSM urmau să examineze motivele unui eventual refuz al președintelui și să decidă dacă propun un judecător respins pentru reconfirmare cu 2/3 din votul membrilor. În caz contrar, judecătorul este eliberat din funcție.

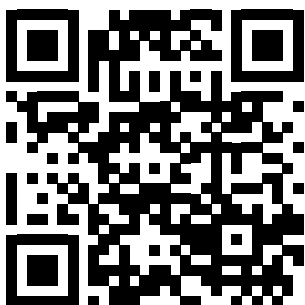
La 31 martie 2022, circa **40 de judecători** aveau mandate expirate și au solicitat CSM-ului să fie numiți repetat până la atingerea plafonului de vârstă. Acești judecători primeau salarii, însă nu puteau judeca cauze. La începutul lunii iunie 2022, Președinția, printr-un demers expediat la CSM, **a respins** candidaturile a 13 judecători, pe motiv că aceștia „nu corespund dezideratelor de integritate și reputație ireproșabilă, imaginea lor fiind afectată de carențe etice și deontologice”. Pe parcursul perioadei octombrie 2022 – iulie 2024, în ședințele plenului CSM, judecătorii au dat explicații cu referire la motivele de refuz a numirii în funcție.

Odată cu acceptarea cererilor judecătorilor pentru reconfirmare, prin hotărârile plenului CSM, lista judecătorilor propuși spre reconfirmare se remite președintei pentru numirea judecătorilor prin decret. Astfel, prin decretele președintei din **17 octombrie 2022, 8 noiembrie 2022, 31 octombrie 2023, 29 noiembrie 2023, 31 mai 2024 și 3 iulie 2024** – au fost numiți în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă – 27 de judecători.

La ședința din iulie 2024, CSM a emis **hotărâri** de acceptare a cererilor în privința a încă șase judecători, însă sunt în așteptarea decretelor

SUSȚINE CRJM

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01

+373 22 84 36 02

contact@crjm.org

www.crjm.org

crjm.org

crjmoldiva

Un judecător a demisionat, alt judecător în așteptarea deciziei CSM, 33 de judecători acceptați de CSM, dintre care șase sunt în așteptarea emiterii decretelor de numire în funcție de către șefa statului, iar alții patru propuși spre eliberare din funcție.

de numire din partea șefei statului. Totodată, CSM a respins cererile a patru judecători (Irina Păduraru, Victoria Hadîrcă, Rodica Berdilo și Victoria Sanduța) și a propus președintei eliberarea din funcție a acestora. Ulterior, la 9 iulie 2024, în privința reconfirmării în funcție a judecătorului Alexei Paniș, CSM a decis întreruperea examinării cauzei, în așteptarea [Hotărârii Curții Constituționale](#) (CC) din 18 iulie. În baza hotărârii CC, reconfirmarea judecătorului Paniș va fi posibilă cu cel puțin opt voturi "pro" din partea plenului CSM.

Totodată, în privința judecătoarei Olga Ionașcu, la [1 iunie 2023](#), CSM a examinat și a aprobat cererea de demisie, iar judecătorul Valentin Lastavețchi [a decedat](#), în luna mai, anul 2022.

Din totalitatea cererilor de reconfirmare a celor 40 de judecători – către finalul lunii iulie 2024 – 37 de cereri au fost examinate și au fost emise hotărâri de către CSM. Din acești 37 de judecători, șase judecători sunt încă în așteptarea decretului președintei. Patru judecători ale căror cereri au fost respinse de CSM, fiind propuși spre eliberare, au dreptul de a contesta hotărârile CSM, timp de 30 de zile, la Curtea Supremă de Justiție (CSJ). Una din cereri este pendinte la CSM, iar alte două cereri nu au fost examinate de CSM, din motiv de demisie și deces.

REVENIRE LA ORIGINI: CURTEA CONSTITUȚIONALĂ MODIFICĂ CVORUMUL PENTRU ȘEDINȚELE CSM

La 18 iulie 2024, Curtea Constituțională (CC) a declarat neconstituționale unele prevederi din [Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii](#) (CSM) care reglementează cvorumul pentru organizarea ședințelor CSM și adoptarea hotărârilor de către membrii acestuia. Sesizarea către CC a fost depusă de către un deputat în Parlament.

În 2022, legislația a fost modificată pentru a stabili cvorumul pentru ședințele CSM pe baza numărului de membri *în funcție*, mai degrabă decât pe *numărul total* al membrilor săi. Autoritățile au justificat atunci această schimbare cu mai multe motive, inclusiv riscul blocării activităților CSM din cauza unui număr insuficient de membri activi în urma exercițiului de pre-vetting și necesitatea de a asigura funcționalitatea continuă a Consiliului. Prin [hotărârea CC](#), s-a decis revenirea la prevederile din 2022, în versiunea anterioară intrării în vigoare a modificărilor declarate neconstituționale. CC a menționat că, [modificând regula](#), legislatorul a coborât pragul din care se stabilește cvorumul pentru ședințele CSM, de la numărul total de 12 membri la numărul membrilor CSM care se află în exercițiul funcției. Conform CC, odată cu numirea mai multor membri în CSM din ultima perioadă, aplicarea acestor reguli a devenit greu de justificat.

Mai mult, cvorumul calculat din numărul membrilor în exercițiu ar permite unui număr mai mic de membri ai CSM să decidă chestiuni importante pentru sistemul judecătoresc. Un cvorum mic, în situații concrete, ar permite unei categorii de membri (judecători sau non-judecători) să adopte hotărâri, care nu

Ședințele CSM vor fi deliberative dacă vor participa cel puțin 8 din 12 membri, iar hotărârile vor putea fi adoptate cu cel puțin 7 din 12 voturi.

ar asigura independența sistemului judiciar și condiția evitării autoguvernării corporatiste. Până acum, ședința CSM era deliberativă dacă participau cel puțin două treimi din membrii în exercițiul funcției (6 din 9), iar hotărârile erau adoptate cu votul majorității membrilor prezenți (teoretic 5 din 9). Conform prevederilor revigorate, ședințele sunt deliberative cu participarea a cel puțin două treimi din membri (8 din 12), iar hotărârile vor fi adoptate cu cel puțin 7 voturi. În cazul respingerii unei candidaturi de către președintele Republicii Moldova, CSM va propune aceeași sau o altă candidatură cu votul a două treimi din membrii săi, adică cel puțin 8 voturi. CC a precizat că prezentele constatări de neconstituționalitate nu afectează procedurile deja desfășurate și nu se aplică retroactiv, însă se vor aplica cererilor pendinte sau situațiilor viitoare.

Totodată, autorul sesizării a solicitat CC să declare neconstituțională numirea de către CSM a Vioricăi Puica în calitate de judecător la CC. Anterior, în noiembrie 2023, cu votul unanim al membrilor prezenți, CSM a numit-o pe judecătoarea Puica în această funcție (detalii în [Buletinul Informativ nr. 63](#)). Acest capăt de cerere a fost respins. CC a menționat că nu are competența de a exercita controlul de constituționalitate al actelor CSM, indiferent de conținutul acestora.

AUDIERILE CANDIDAȚILOR LA FUNCȚIA DE MEMBRU AL CSM ȘI AL COLEGIILOR SPECIALIZATE ȘI LA FUNCȚIA DE JUDECĂTOR CSJ – RETROSPECTIVA LUNII IULIE

În luna iulie 2024, Comisia Vetting (Comisia) a emis rapoarte pe câțiva candidați la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) și Colegiul disciplinar și la funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție (CSJ), iar CSM s-a expus pe unele rapoarte emise de Comisie.

La 2 iulie 2024, CSM a constatat promovarea evaluării de către avocații [Ruslan Berzoi](#) și [Ludmila Bolocan](#), care aspiră la CSJ. Totodată, CSM a acceptat rapoartele Comisiei de nepromovare a evaluării externe de către ceilalți candidați la funcția de judecător CSJ: [Andrian Ciobanu](#) (judecător la Curtea de Apel Bălți), [Anatolie Țurcan](#) (judecător în funcție la CSJ) și [Alexandru Rotari](#) (avocat). Primii doi candidați au fost eliberați din funcție în urma adoptării hotărârii CSM cu privire la nepromovarea evaluării în conformitate cu alin. (4) al art. 17 din [Legea nr. 65/2023](#), pe baza căreia au fost evaluați. Unele dintre motive care au stat la baza nepromovării ambilor candidați ar fi averea inexplicabilă și încălcarea normelor de etică.

În cadrul ședinței CSM din 9 iulie 2024, a fost acceptat raportul Comisiei privind nepromovarea evaluării de către candidatul la CSJ, procurorul din Procuratura raionului Călărași, [Ion Tețcu](#).

La 22 iulie 2024, Comisia a transmis Parlamentului și Ministerului Justiției deciziile sale referitoare la evaluarea unor candidați la funcția de membru al CSM și în Colegiul disciplinar din partea societății civile. În particular, s-a constatat că Anatolie

În iulie, Comisia Vetting a emis deciziile de nepromovare a trei candidați la CSM și în Colegiul disciplinar al judecătorilor. Pentru prima dată, au fost eliberați din funcție candidați la CSJ din rândul judecătorilor în urma hotărârii CSM de nepromovare a evaluării.

Minciună, fost judecător la Curtea de Apel Chișinău, și avocații Vitalie Ciuchitu și Ion Rusu, nu au promovat evaluarea. Potrivit deciziilor Comisiei, candidații nu corespund criteriilor de integritate stabilite în Legea nr. 26/2022, pe baza căreia au fost evaluați. Rapoartele de evaluare ale lui Minciună și Ciuchitu nu au fost publicate, întrucât candidații s-au opus publicării.

La 31 iulie 2024, Comisia a anunțat că Andrei Cazacicov, judecător de la Judecătoria Edineț, sediul Briceni, candidat la funcția de membru în Colegiul disciplinar al judecătorilor, a promovat evaluarea externă, pentru că acesta corespunde criteriilor de integritate etică și financiară.

ACTIVITATEA COMISIEI PRE-VETTING ÎN LUNA IULIE: O AUDIERE RELUATĂ ȘI REZULTATELE CONTESTAȚIILOR DEPUSE LA CSJ

În luna iulie 2024, Curtea Supremă de Justiție (CSJ) a adoptat un șir de decizii pe marginea contestațiilor depuse de către candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) din rândul judecătorilor care nu au promovat evaluarea repetată.

La 4 iulie 2024, în premieră, CSJ a anulat în mod repetat decizia Comisiei Pre-Vetting (Comisia) privind nepromovarea evaluării de către Ecaterina Buzu. CSJ a conchis că membrii Comisiei nu au analizat „în deplinătate întreg venitul obținut de către Ecaterina Buzu și membrii familiei sale”, reținând că doar din salariul primit în perioada 2011-2012 aceasta „nu ar fi fost în stare să facă depuneri bancare în mărime de 60 030 MDL și să se întrețină împreună cu două fiice majore”. CSJ a notat că deși candidata nu a prezentat Comisiei informații noi privind veniturile sale, ci abia în instanța de judecată, Comisia a tras o concluzie eronată în privința surselor mijloacelor financiare ale candidatei.

În aceeași zi, CSJ a menținut decizia Comisiei de nepromovare a evaluării repetate de către Vitalie Stratan. Unul dintre principalele argumente ale CSJ era faptul că nu au fost înlăturate dubiile serioase cu privire la „achiziționarea unui apartament la preț preferențial – subevaluarea prețului de vânzare, care cuprinde aspectul vânzării apartamentului în 2018 și neachitarea creșterii de capital; achiziționarea unui apartament la preț preferențial în anul 2014 – sursa mijloacelor financiare, care cuprinde două aspecte: împrumutul în sumă de 200 000 MDL de la soacra candidatului și economiile familiei candidatului; precum și nedeclararea unui împrumut de 200 000 MDL în modul prevăzut de lege”.

La 15 iulie 2024, a fost respinsă contestația împotriva deciziei de nepromovare a evaluării, depusă de Angela Bostan. În decizia CSJ se menționează că candidata nu a înlăturat dubiile Comisiei în ce privește sursele mijloacelor bănești utilizate pentru achiziționarea unui apartament în mun. Chișinău pe numele mamei sale.

La 17 iulie 2024, Comisia i-a audiat repetat pe judecătorii Marina Rusu (detalii în

În iulie, Comisia Pre-Vetting a audiat repetat doi candidați la CSM. CSJ a menținut deciziile Comisiei privind evaluarea repetată în privința a doi candidați la CSM și a dispus reevaluarea unei candidate.

Buletinul Informativ nr. 70) și Victor Sandu (mai multe despre evaluarea inițială în Buletinul Informativ nr. 52). Reaudierea a avut loc după ce CSJ a admis, la 1 august 2023, contestația candidatului împotriva deciziei de nepromovare a Comisiei și a dispus reevaluarea.

La începutul audierii, președintele Comisiei Herman von Hebel a spus că, la 12 iulie 2024, candidatul a depus două cereri: de recuzare a președintelui Comisiei Hebel și o cerere prin care i-a cerut să se retragă din calitatea de membru al Comisiei. Ambele cereri au fost respinse, pentru că acestea ar fi fost depuse peste termen și ar fi nefondate. Victor Sandu a declarat că ar fi fost încălcat principiul de a nu fi judecător în propria cauză după ce a aflat că cererile în cauză erau examinate de către președintele Comisiei. Ultimul a explicat că, fără participarea lui, Comisia ar fi rămas fără cvorum.

În cadrul audierii, membrii Comisiei și-au exprimat dubiile serioase privind integritatea etică și financiară a candidatului cu privire la câteva aspecte: neplata impozitului pe creșterea de capital din vânzarea unei motociclete și a unui automobil care nu a fost obiectul evaluării inițiale și importul pe numele său a 20 de motociclete și 10 automobile între anii 2008 și 2015 și vânzarea acestora fără a declara vreun venit, importul a 6 vehicule în 2019 pe numele mamei candidatului și procurarea în 2021 a unui automobil, care anterior aparținea unei procuroare. La fel, candidatul a fost întrebat despre hotărârea luată în privința unei cauze care a dus la condamnarea Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (cauza [Cosovan v. Moldova](#)). Judecătorul Sandu a solicitat în schimb să fie făcută publică lista membrilor Secretariatului Comisiei pentru a afla cine a avut acces la datele cu caracter personal ale candidatului și ale familiei acestuia.

ACTIVITATEA COMISIEI DE EVALUARE A PROCURORILOR – RETROSPECTIVA LUNII IULIE

La 10 iulie 2024, Comisia de evaluare a procurorilor (Comisia) a anunțat despre inițierea procedurii de evaluare a procurorului [Sergiu Russu](#), șef Secție combatere trafic de ființe umane din cadrul Procuraturii Generale. Acesta urmează a fi evaluat în regim prioritar, urmare a numirii în funcția de adjunct al procurorului general Ion Munteanu, la propunerea acestuia. Consiliul Superior al Procurorilor (CSP) și-a exprimat acordul în acest sens în cadrul ședinței din [12 iunie 2024](#). Procurorul Russu va fi responsabil de domeniul urmăririi penale (detalii în [Buletinul Informativ nr. 70](#)).

La [12 iulie 2024](#), Comisia a aprobat primul raport de evaluare în privința fostului procuror anticorupție, Irina Toncoglaz (Murguleț). Comisia a constatat nepromovarea evaluării din motivul neprezentării declarațiilor și a chestionarului privind integritatea etică. Procurora Toncoglaz a fost delegată în cadrul Procuraturii Anticorupție pe perioadele 2 ianuarie 2019 – 3 februarie 2020 și 17 februarie 2020 – 11 octombrie 2021. Potrivit [legii](#), sunt supuși evaluării

A fost demarată procedura de evaluare a unuia dintre adjuncții procurorului general. Alți trei candidați la colegiile specializate ale CSP au promovat evaluarea externă.

procurorii procuraturilor specializate, inclusiv cei delegați în cadrul acestora începând cu 2017, pentru un termen mai mare de un an. În cadrul ședințelor din [24 iulie 2024](#) și [1 august 2024](#), CSP a examinat raportul de evaluare al Comisiei. Procurora Toncoglaz a pledat că nu a putut accesa formularele chestionarului și ale declarațiilor, pe motiv că se afla peste hotarele țării și nu avea acces la poșta electronică de serviciu. Totuși, CSP a acceptat raportul și a constatat nepromovarea evaluării. CSP a propus procurorului general eliberarea acesteia din funcția de procuror în Procuratura raionului Nisporeni, cu privarea dreptului de a exercita funcții publice timp de 5 ani, precum și de dreptul la indemnizația unică de concediere din funcția de procuror. [Hotărârea CSP](#) poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție (CSJ).

În luna iulie, Comisia a anunțat despre promovarea evaluării de către trei candidați la colegiile specializate ale CSP. [Constantin Șușu](#), fost membru CSP în perioada noiembrie 2017 – decembrie 2023, [în prezent](#) procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS), a candidat pentru ambele colegii. [Tatiana Gulea](#), procuror-șef interimar al Secției urmărire penală din cadrul Procuraturii Generale, și [Vasile Buzu](#), procuror în cadrul Procuraturii municipiului Bălți, au candidat la Colegiul pentru selectie și evaluarea procurorilor. Comisia a decis în unanimitate că toți trei candidați corespund criteriilor de integritate etică și financiară. Deciziile Comisiei cu privire la candidații [Șușu](#) și [Gulea](#) sunt publice. Decizia în privința procurorului Buzu nu a fost publicată, în lipsa acordului candidatului.

CRJM a scris despre audierile procurorilor menționați în [Buletinul Informativ nr. 69](#). Constantin Șușu a fost întrebat despre condițiile obținerii cu titlu gratuit a unui teren pentru construcția casei, despre transferuri bancare primite de la soacră în mărime de 20 000 USD, dar și despre o cauză disciplinară ce-l viza. Tatiana Gulea a fost întrebată despre două plângeri privind activitatea sa, dar și despre un împrumut în mărime de 220 000 MDL. Vasile Buzu a fost întrebat despre veniturile sale timp de patru ani cât a locuit în România, motivul nedeclarării unui automobil achiziționat și donat de tatăl său, precum și despre o încălcare a Regulamentului circulației rutiere.

STUDIUL CRJM – CUM PROTEJĂM MASS-MEDIA FAȚĂ DE ATACURI ABUZIVE ÎN JUSTIȚIE?

La [3 iulie 2024](#), CRJM a prezentat în cadrul unui [eveniment public](#) documentul analitic [Libertatea de exprimare a mass-media în fața justiției. Cum combatem procesele judiciare menite să reducă la tăcere jurnaliștii \(„SLAPP”\)](#). La eveniment au participat profesioniști din domeniul juridic, inclusiv judecători implicați în examinarea acțiunilor împotriva mass-mediei.

CRJM a analizat cât de uniform instanțele judecătorești naționale examinează cauzele ce vizează libertatea de exprimare a mass-mediei, precum și dacă fenomenul SLAPP (*Strategic Lawsuits Against Public Participation*) este prezent

Legislația care protejează libertatea de exprimare a jurnaliștilor este aplicată uniform, iar 2/3 din acțiunile judiciare care au vizat acest aspect au fost respinse în ultimii cinci ani.

În Moldova. Autorii studiului au identificat și analizat 37 de cauze judecătorești, soluționate irevocabil de Curtea Supremă de Justiție (CSJ) în ultimii cinci ani (2019 – 2023). Au fost studiate și hotărârile instanțelor judecătorești inferioare. În cadrul studiului, autorii nu au dat apreciere corectitudinii soluțiilor date, ci doar au analizat dacă legea a fost aplicată uniform.

Rezultatele studiului conchid că mai mult de jumătate din reclamanți în cauzele legate de activitatea jurnaliștilor au fost politicieni sau funcționari de stat. Cel mai des au fost atacate portalurile online de știri și posturile TV. Durata medie de examinare a cazurilor a fost de peste trei ani, ceea ce reprezintă de trei ori mai mult decât media de examinare a tuturor cauzelor civile. Judecătorii din prima instanță au fost mai predispuși să admită acțiunile împotriva mass-mediei. Curțile de apel și CSJ au casat jumătate din hotărârile de fond de admitere. În final, 70% din acțiuni au fost respinse, sugerând că acestea au fost încercări de a intimida mass-media. Suma medie a prejudiciului moral solicitat de a fi încasat a fost 95 500 MDL. Suma medie a prejudiciului moral încasat a fost de 15 000 MDL.

În general, judecătorii au aplicat uniform legea, nefiind depistate hotărâri inexplicabile. A fost apreciat corespunzător statutul de persoană publică al reclamanților și s-a ținut cont de dreptul cetățenilor la informare. Au fost diferențiate corect faptele de judecățile de valoare. Totuși, au fost identificate acțiuni SLAPP. Chiar dacă acestea au fost respinse, mass-media a suportat costuri judiciare, incertitudine, consum de timp și energie. Acest fapt a subliniat necesitatea ajustării legislației naționale, pentru a reduce impactul nociv al acestui fenomen.

În baza analizei și constatărilor efectuate, CRJM a recomandat autorităților crearea unui mecanism de constatare accelerată a caracterului SLAPP al acțiunii, cu respingerea examinării cauzei; colectarea și analiza datelor privind procesele judiciare care vizează libertatea de exprimare a mass-mediei; crearea unui registru național pentru evidența acțiunilor SLAPP; instruirea profesioniștilor din justiție în detectarea și contracararea acțiunilor SLAPP; organizarea campaniilor de informare privind importanța combaterii fenomenului SLAPP.

I PE SCURT

La **9 iulie 2024**, Sergiu Caraman a fost ales președinte al Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) pentru o perioadă de doi ani, după ce a deținut interimatul funcției timp de aproape un an. Acesta a primit votul a 7 din cei 9 membri CSM. Membrii Consiliului au avut de ales între Sergiu Caraman și **Aliona Miron**, ambii având ocazia să-și prezinte viziunile și să răspundă la întrebările colegilor lor. În timpul concursului, Sergiu Caraman a subliniat că activitatea CSM este despre plen și nu despre președinte. Printre prioritățile sale, acesta a menționat strategia de activitate a CSM, rezolvarea problemelor legate de funcțiile vacante și inițierea discuțiilor cu autoritățile pentru majorarea salariilor. De asemenea,

acesta a evidențiat necesitatea îmbunătățirii comunicării cu instanțele, creșterea calității rapoartelor Inspecției judiciare și sporirea transparenței activității CSM prin îmbunătățirea transmisiunilor online și deschiderea față de presă. Până la numirea lui Sergiu Caraman, funcția de președinte CSM a fost vacantă mai mult de cinci ani.

La **15 iulie 2024**, Institutul Național al Justiției (INJ) a început examenul de admitere pentru cursul de formare inițială a viitorilor judecători și procurori. Procesul de selecție include două etape: proba scrisă electronică, ce constă într-un test psihologic și un test de specialitate, și proba orală, programată pentru perioada 30 septembrie – 4 octombrie 2024. În acest an, procesul de admitere introduce o serie de inovații, ca urmare a modificărilor aduse la [Legea privind INJ](#). Una dintre cele mai importante schimbări este evaluarea candidaților de către două comisii specializate în drept civil și procedură civilă, respectiv drept penal și procedură penală, precum și verificările suplimentare de integritate. Candidații trebuie să prezinte documente precum declarația de avere și interese personale, cazierul judiciar detaliat și, după caz, copia carnetului de muncă sau copia actului care atestă vechimea în muncă. De asemenea, aceștia trebuie să se bucure de o reputație ireproșabilă. Cei care nu îndeplinesc aceste condiții sunt eliminați din concurs. În 2024, INJ a anunțat 50 de locuri, câte 25 de locuri pentru funcțiile de judecător și procuror. În prima etapă au fost admiși **91 de candidați**, dintre care 52 pentru funcția de judecător și 39 pentru funcția de procuror.

În cadrul ședinței plenare a Parlamentului din **18 iulie 2024**, Willem Brouwer a fost desemnat membru al Comisiei de evaluare externă a integrității etice și financiare a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție. Proiectul de hotărâre a fost adoptat de **63 de deputați**. Candidatura lui Brouwer a fost propusă de partenerii de dezvoltare, în urma demisiei fostei membre a Comisiei, Maria Giuliana Civinini. [Experiența anterioară](#) a lui Willem Brouwer include evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor în Albania, funcția de vicepreședinte al „EULEX Rule of Law Mission in Kosovo” și funcția de judecător la Curtea Supremă de la Priștina, Kosovo.

La **25 iulie 2024**, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat în lectura a doua [Legea privind protecția datelor cu caracter personal](#), susținută de **57 de deputați**. Aceasta vizează transpunerea în legislația națională a [Regulamentului \(UE\) 2016/679 \(GDPR\)](#) pentru a asigura un nivel înalt de protecție a datelor personale, în conformitate cu standardele Uniunii Europene și ale Consiliului Europei. Noua lege va intra în vigoare la expirarea a 24 de luni de la data publicării legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. CRJM a expediat o [opinie juridică](#), având recomandări pentru clarificarea unor termeni, limitarea prerogativelor excesive ale Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) și restricționarea categoriilor speciale de date cu caracter personal deținute de furnizorii de informații, a căror dezvoltare este strict limitată de prezenta lege.

La **31 iulie 2024** au fost votate, în a doua lectură, [modificările la legile ce vizează evaluarea externă](#). Acestea au scopul de a face procesele de evaluare mai eficiente și de a corecta problemele apărute în aplicarea actualei legislații.

Prevederile proiectului stabilesc că judecătorii și procurorii, care nu vor promova evaluarea externă, nu vor avea dreptul să emită acte de dispoziție și, respectiv, acte procesuale, până la examinarea contestației de către Curtea Supremă de Justiție (CSJ). Potrivit autorilor, această măsură va elimina riscul de emiteră a actelor de dispoziție subiective, risc ce afectează imaginea justiției. La fel, în cazul reluării procedurilor de evaluare, modificările vor permite persoanelor evaluate să aducă informații suplimentare dacă acestea nu au putut fi prezentate inițial din motive obiective. Cu scopul de a elimina posibilitatea reevaluărilor repetate de către Comisia Pre-Vetting și contestațiile continue, proiectul de lege prevede ca CSJ să fie împuternicită prin lege să ia decizia finală în privința promovării sau nepromovării evaluării. În timpul primei contestări, CSJ va examina cauza din perspectiva corectitudinii procesuale, iar în timpul contestării repetate se va putea analiza și fondul cauzei. Proiectul urmează să fie examinat în lectura a treia.

I ECHIPA CRJM

Ilie CHIRTOACĂ
Președinte

Aurelia CELAC
Manager financiar și contabil

Daniel GOINIC
Director de Program

Olga CORTAC
Directoare a Serviciului Administrativ

Victoria MEREUȚĂ
Consilieră juridică

Alina FRIMU
Asistentă a Serviciului Administrativ

Andrei NASU
Consilier juridic

Dumitru JOMIR
Coordonator de Comunicare

Aurelia PALAMARCIUC
Consilieră juridică

Natalia ROTARU
Specialistă în Comunicare

Valeria BUTORINA
Consilieră juridică junioară

Acest buletin informativ a fost elaborat cu sprijinul financiar oferit de Departamentul de Stat al Statelor Unite ale Americii. Opiniile, constatările și concluziile formulate în document aparțin CRJM și nu reflectă în mod necesar poziția Departamentului de Stat al Statelor Unite ale Americii.

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) este o organizație necomercială care contribuie la consolidarea democrației și a statului de drept în Republica Moldova, cu accent pe justiție și drepturile omului. Suntem independenți și neafiliați politic. Puteți susține activitățile de cercetare și advocacy ale CRJM printr-o [donație online](#)

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01

+373 22 84 36 02

contact@crjm.org

www.crjm.org

crjm.org

crjmoldiva